

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
Кафедра публічного управління та адміністрування

«Характеристика джерел права Європейського Союзу»

**Магістерська робота
Студента групи (ПУАм-20)
С.В. Стефінін
Спеціальності 281
«Публічне управління і адміністрування»
Науковий керівник:
Б.В. Гривнак**

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що пріоритетним завданням зовнішньої та внутрішньої політики України на початку ХХІ ст. проголошено вступ нашої держави до Європейського Союзу як повноправного члена.

Основною метою дослідження є аналіз і формування сучасного уявлення про історію та сучасний стан інституційного розвитку Європейського Союзу.

Об'єктом дослідження є правова система Європейського Союзу.

Предмет дослідження – використання норм права Європейського Союзу в контексті функціонування його структури завдань.

Завдання 1-визначити головні етапи історії створення ЄС

Європейський Союз — це інтеграційне міждержавне об'єднання 27 європейських країн, що поєднує в собі риси міжнародної організації і федеральної держави.

Перший крок у бік створення сучасного Євросоюзу був зроблений в 1951: ФРН, Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Франція, Італія підписали договір про заснування Європейського об'єднання вугілля і сталі (European Coal and Steel Community), метою якого стало об'єднання європейських ресурсів з виробництва сталі й вугілля, в дію даний договір вступив з липня 1952 року.

З метою поглиблення економічної інтеграції ті ж шість держав в 1957 заснували **Європейське економічне співтовариство (European Economic Community)** і **Європейське співтовариство з атомної енергії (Євратом, European Atomic Energy Community)**. Найважливішим і найширшим за сферою компетенції серед цих європейських співтовариств було ЄЕС, так що в 1993 році воно було офіційно перейменоване в **Європейські спільноти (ЄС — European Communities)**.

Завдання 2-проаналізувати договірні етапи становлення права ЄС

Маастрихтська угода, яка була підписана 7 лютого 1992 р. створила нову структуру, яка має як політичний, так і економічний характер – Європейський Союз (ЄС).

Амстердамський договір (підписаний 02 жовтня 1997 р.) встановлював обов'язки всіх держав-членів поважати і захищати основні права людини.

11 грудня 2000 року схвалили Ніццький договір, який був підписаний 26 лютого 2001 року і набув чинності 01 лютого 2003 року. Його головною метою, як сказано в преамбулі, було завершити процес підготовки інститутів Європейського Союзу до значного розширення свого складу.

Лісабонський договір, створений з метою покращення функціонування Європейського Союзу в складі 27 країн-членів і зміцнення його ролі і позицій на світовій арені, був остаточно узгоджений на Міжурядовій конференції в Лісабоні 19 жовтня 2007 і набрав чинності 1 грудня 2009 року.

Завдання 3-проаналізувати окремі види джерел права Європейського Союзу

Право Євросоюзу за своєю структурою поділяється **на первинне та вторинне.**

Первинним джерелом права ЄС є: 1) короткий і оновлений Договір про Європейський Союз і 2) більш об'ємний і деталізований Договір про функціонування Європейського Союзу (раніше мав назву Договір про Європейське співтовариство 1957 р.)

Норми **вторинного права ЄС**, вироблені на основі первинного, створюються автономно і приймаються інститутами Європейського Союзу. Вони діють і застосовуються в рамках Союзу відповідно до його цілей і принципів і в межах юрисдикції ЄС.

Завдання 4-визначити основні принципи європейського права та надати їм коротку характеристику

Основні принципи функціонування ЄС:

- принцип поваги до основних прав людини;
- принцип єдиної правосуб'єктності;
- принцип субсидіарності;
- принцип пропорційності;
- принцип сумлінної співпраці;
- принцип інституційної рівноваги.

Принципи права Європейського Союзу зафіксовані в установчих договорах, а також у рішеннях Європейського Суду.

Суд сформулював і закріпив у своїх рішеннях систему основних початків, на якій повинна функціонувати й розвиватися правова система ЄС - принципи права Європейського Співтовариства.

Завдання 5-розглянути концептуальні основи побудови та діяльності інститутів та органів Європейського Союзу, їх функції

Європейські співтовариства – чітко структуровані утворення, що переслідують конкретні і порівняно ясні цілі. Їхньому досягненню покликана служити система інститутів і органів, утворених на основі установчих договорів, актів вторинного чи права спеціальних угод.

Здійснення задач, покладених на Співтовариство, забезпечується:

- Європейський Парламент (обирається громадянами країн ЄС);
- Рада Європейського Союзу (представляє уряди країн ЄС);
- Європейська Комісія (рушійна сила та виконавчий орган ЄС);
- Суд Європейського Союзу (забезпечує дотримання законодавства ЄС);
- Рахункова палата або Суд аудиторів ЄС (контролює ефективне та законне використання коштів з бюджету ЄС).

Кожен інститут діє в межах повноважень, покладених на нього даним Договором.

Завдання 6-розглянути концептуальні основи побудови та діяльності Європейського парламенту

Європейський парламент (Європарламент) є одним з основних органів Європейського Союзу. У системі головних органів Європейського Союзу Європарламенту приділяється переважно консультативна та дорадча роль. Безпосередньо законотворчою діяльністю він не займається. У межах цього інституту проводяться дебати та слухання з всього спектру діяльності ЄС, висловлюються зауваження та пропозиції, надаються рекомендації державам-членам, а також таким органам, як Рада ЄС і Європейська комісія.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!
